

МНС УКРАЇНИ - 2 РОКИ РОБОТИ: ЗАПОБІГТИ. ВРЯТУВАТИ. ДОПОМОГТИ ВИЗНАННЯ НА МІЖНАРОДНОМУ І ДЕРЖАВНОМУ РІВНЯХ

- Валерію Михайловичу, МНС України зустрічає дворіччя з дня заснування. За цей час воно зміцніло, зросло авторитет і визнання. Гіркі реалії, на жаль, усе частіше підтверджують, що без мобільних рятувальних загонів МНС під час стихій чи катастроф не обійтись. Чим знаменним став для Вас рік минулий?

- Справді, кількість техногенних та природних катастроф, надзвичайних ситуацій, як свідчить статистика, зростає. Тільки у цьому році їх було вже 1734, що за темпами приросту більше, ніж у минулому. Як бачимо, важке економічне становище підприємств, технологічні негаразди, навала природних стихійних лих вимагають, щоб сили реагування завжди були напоготові. Головні наші успіхи - значно зросли за кількістю, чисельністю і можливостями сили реагування. За цих два роки ми створили додатково дев'ять військових підрозділів, а також спеціалізовані формування, які працюють сьогодні в багатьох інших областях нашої держави. Сьогодні ми готові реалізувати концепцію розвитку сил про створення в кожній області військового формування або підрозділів рятувальників, які б реагували на надзвичайні ситуації в тому чи іншому регіоні.

З гордістю могу сказати, що сьогодні розширилась сфера дії реагування на НС. За останній рік було створено Головний координаційний центр авіаційно-пошукових і рятувальних робіт. Але для того, щоб охопити повітряний простір держави, подібних центрів, знову-таки, необхідно хоча б п'ять. Прикро, але через відсутність коштів (із запланованих 13 млн. грн. профінансовано лише 1 млн.) функціонує тільки один, у Борисполі. Маємо вже Головний штаб гірничо-рятувальної служби, відтак - можемо реагувати на всі НС на великих хімічних комбінатах і під землею. З тих вузьких шахт, які закриваються, нам передають гірничорятувальні загоони. Не охоплені рятувальниками МНС поки що залишилися трагедії на воді. Згідно з тією ж статистикою, за шість місяців цього року на воді потонули вже 2 300 особи. І, щоб докорінно змінити цю трагічну ситуацію, ми запропонували створити державну

систему реагування на надзвичайні ситуації, які виникають на воді, з тим, щоб об'єднати всі громадські та аматорські організації, які, по суті, ні за що не відповідають. І з цим потрібно встигнути до затвердження державного бюджету.

- Що ж, справа за урядом та парламентаріями. А як стосовно законодавчого забезпечення діяльності міністерства?

- Нещодавно прийнято програмний документ «Про єдину державну систему запобігань і реагувань на надзвичайні ситуації». Згідно з нею, розписано, хто і що конкретно в державі повинен робити, коли виникають НС різного характеру.

Проте не можна сказати, що в законодавчому плані все вирішено. Я особисто дуже незадоволений тим, що надто повільно просуваються проекти законів «Про пошуково-рятувальну службу і статус рятувальника», «Про захист населення і території від НС», «Про війська Цивільної оборони», зміни до Закону України «Про Цивільну оборону України» тощо. Всі ці закони вкрай потрібні для того, щоб державну систему реагувань зробити цілісною і дієспроможною.

- Але ж, мабуть, усім цим надзвичайним ситуаціям, катастрофам різноманітних походжень, як і хворобі, легше запобігти, ніж ліквідувати?

- Безумовно, і саме в цьому напрямку сконцентровані всі наші науково-технічні

Інтерв'ю міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Валерія КАЛЬЧЕНКА

підрозділи. Не без гордості можна сказати, що великий крок зроблено в створенні Урядової інформаційно-аналітичної системи. Кризовий центр міністерства, а також умови, які створені для підтримки рішень Урядової постійної комісії з питань техногенної і екологічної безпеки в надзвичайних ситуаціях, - одні з кращих у Європі. Накопичуємо Банк даних про найбільш небезпечні об'єкти, які є в Україні. Підійшли до третього етапу розробки програмних комплексів, які дозволитимуть моделювати, тобто прогнозувати, виникнення тих чи тих ситуацій.

- Чорнобиль - це рана, яку ще довго лікуватимуть і наші нащадки. В чому полягають сьогоднішні проблеми щодо подолання наслідків катастрофи століття?

Торік влітку Камінь-Каширський район Волині постраждав від потужного смерчу. У зону виїхали Президент України Леонід КУЧМА, міністр МНС Валерій КАЛЬЧЕНКО, інші офіційні особи...

- Насамперед, у відсутності необхідної законодавчої бази. Кабінет Міністрів, наприклад, надсилав до Верховної Ради проекти законів «Про затвердження Національної програми мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи», а він пролежав там півтора року непорушно. Така ж доля змін

у цьому році ситуація дуже складна. Після того, як було прийнято Указ Президента про зміну системи наповнення Чорнобильського фонду (а він залишився), змінилися джерела його наповнення. Сьогодні - це лише 5% від фонду оплати праці, а інші його частини, згідно з Указом Президента, повинні поповнюватися із Держбюджету. Дуже прикро, що Міністерство фінансів порушує цей закон. Практично, сьогодні ми не отримали жодної копійки на те, що повинно дотуватися із держбюджету. Як наслідок, різко зменшилися надходження до ЧФ, на вересень вони становлять, наприклад, 60% проти рівня минулого року, і лише за один місяць міністерство не доотримало майже 60 млн. гривень. Недоїмка до ЧФ, розтягнута на 10 років, після березня становить 1700 млн. гривень.

- Державна скарбниця порожніє, а чорнобильських проблем не зменшується. Який же вихід?

- За цих умов, а ми і раніше це розуміли, вихід треба, по-перше, шукати в реальному наповненні ЧФ, а по-друге, до

ВИЗНАННЯ НА МІЖНАРОДНОМУ І ДЕРЖАВНОМУ РІВНЯХ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

відповідності приводити самі витрати і надходження. Вкрай назріла необхідність у перегляді законів, які діють у чорнобильському полі, і визначенні пріоритетів. Час іде, закони незмінні, а пріоритети розмиваються. Нагромаджується вал боргів - 500 млн. Складається парадоксальна ситуація, коли ми повинні самі за все платити. Пріоритетами ми визначили, насамперед, лікування хворих (потерпілих), оздоровлення і здоров'я дітей, забезпечення безкоштовними ліками та надання інших послуг, які стосуються безпосередньо здоров'я ліквідаторів 1-2 категорій. Проте не можна змиритися з тим, що тоді, коли вкрай не вистачає коштів, поруч з необхідністю рятувати хворих, згідно з тими ж законами, необхідно видавати компенсації, наприклад, за старий будинок, та ще й при тому, що в іншому місці ця сім'я отримала набагато краще житло.

Дуже важливо зрозуміти, що ситуація сьогодні змінюється в плані радіологічного обстеження і стану територій. Минulo більш як 12 років, протягом яких було виконано великий комплекс робіт із дезактивації. Але головне - все-таки те, що сама природа має здатність до самоочищення. Іде період напіврозпаду радіоактивних елементів. Після перевірки багатьох населених пунктів науковці виявили, що радіоактивна забрудненість становить менше, ніж 0,5 мілізіверта.

Із Зони потрібно виводити якомога більше

людей, скорочувати недоцільні заходи і псевдонаукові роботи.

У міністерстві жорстко поставилися до порушень використання чорнобильських коштів не за призначенням. Хочу підкреслити, що ці гроші не вкрадені, а лише недоцільно розподілені. Ці питання розглядалися на засіданні Кабінету Міністрів, вжито необхідних заходів, а подібні перевірки проводитимуться і надалі.

Не всі знають, що в системі МНС є державне об'єднання «Уккрандон». Це спеціальні комбінати, які приймають на захоронення в гарантованих умовах радіоактивні елементи та різні ізотопи, котрі використовуються в народному господарстві. Сама система «Уккрандон» була створена у 1962 році, але практично нічого не робилося для зміцнення її матеріаль-

ЗАПОБІГТИ. ВРЯТУВАТИ. ДОПОМОГТИ

ної бази. І лише в нинішньому році, незважаючи на бідність, ми вперше почали реконструкцію та модернізацію цих спецкомбінатів.

У зоні відчуження почали будувати об'єкт «Вектор» - перше національне сховище радіоактивних елементів, потреба в якому назріла вже давно.

- А як щодо міжнародного співробітництва?

- Із задоволенням значу, що в плані міжнародних зв'язків за цей рік зроблено дуже багато. Підписано Меморандум про співпрацю з НАТО. Україна ввійшла до Частково Відкритої угоди Ради Європи.

Підписали двосторонні угоди з Росією, Білоруссю, Молдовою, Киргизією. Підготовлено ще низку угод, і наше стратегічне

завдання - найближчим часом підписати угоди з усіма державами - сусідами. Продуктивно працюємо і в міждержавному комітеті країн СНД. Україна мала честь, і блискуче провела цей захід, - стати місцем першої зустрічі

перейти до створення єдиних державних сил реагування. Адже важко збагнути, чому Україна, не дуже багата сьогодні, має багато відомчих рятувальних сил. І головна наша мета - концепція: від галузевого принципу рятування людей перейти до функціонального.

Як зазначив Президент України, віднині у нашій державі з'явилася мужня, почесна, гуманна професія - рятувальник. Певнені, ці мужні і самовіддані люди, які своїм обов'язком і покликанням обрали місію рятування життя людей, заслуговують на професійне свято - День рятувальника, і сподіваємося на підтримку з боку Президента.

Від себе хочу усім працівникам наших структур і підрозділів, усім колегам з нагоди другої річниці МНС побажати усіх благ, міцного здоров'я, успіхів у нелегкій, але почесній справі порятунку людей!

- Дякую за розмову.

міністрів надзвичайних ситуацій країн СНД за участю представників Греції та МДР з НС СНД. Останній міжнародний захід - зустріч у Вірменії, приурочена 10-річчю землетрусу в Спітаку. Україна була також учасником зустрічі, представляла своїх спеціалістів, які блискуче показали свою майстерність і виправку.

- А як ви бачите в перспективі роботу МНС? Плани?

- Насамперед, консолідувати всі рятувальні сили, які є в державі, навколо нашого міністерства. Нещодавно завершилася II Всеукраїнська конференція рятувальників, яка, по суті, відповіла на багато проблемних питань.

Ми повинні створити в Україні систему реагування на НС, котра б відповідала європейським стандартам. Від цієї системи -